

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 vin. za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 kron, za četrt leta 2 kroni, katera naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celju.

Državni zbor.

Še predno so se končali spravi pogovori med Čehi in Nemci, sklicala je slavna Körberjeva vlada državni zbor. Da se ne more nobena vlada brez pomoči narodov dolgo na krmilu vzdržati, je očitno, vsaj dokler obstaja ustava na papirju.

Namen, s katerim je sklicala vlada že na 22. t. m. državni zbor, je vsekako nejasen in daje v marsičem razmišljati. Zatrjuje se z edne strani, da se je udala vlada nemškimi zahtevam. Na drugi strani pa se govori, da hoče Körberjevo ministerstvo vendar le poskusiti spraviti državni zbor v pravi tir, ne da bi odstranila poprej zapreke, ki so doslej ovirale in onemogočile delovanje poslanske zbornice.

Težko je verjeti tem ali onim govoricam. Ministerstvo, ki skliče državni zbor le Nemcem na ljubo, pokaže s tem le svojo slabost in zapeti ob ednem svojo neizogibno bodočnost. Verjetno je vsekako, da so imeli pri tem nemški politiki svoje roke vmes, da bi pa bil državni zbor sklican le vsled njihovih zahtev, tega skoro ni mogoče verjeti, ako se vpoštevata nevtralnost stališče ministerstva.

Nič manj neverjetno se glasi, češ, Körber hoče doseči, kar je bilo njegovemu predniku nemogoče. Državni zbor ne bo pač toliko časa deloval, dokler se Čehom ne popravi krivica, katero jim je bivše Claryjevo ministerstvo z odpravljenjem jezikovnih naredeb prizadelo. Toliko močnatosti in doslednosti moral bi Körber Čehom že pripisovati, da se ne dajo omamiti s puhlimi besedami in obljubami. Mogoče je sicer, da bodo stali Čehi pri tem zasedanju osamljeni. Znamenja iz Galicije in molčečnost Jugoslovancev govorijo precej zato. Vkljub temu pa je usoda tega zasedanja že naprej določena — nade Körberjeve razbijejo se bržčas ob neizprosni češki obstrukciji.

Najsi pa je vzrok sklicanja ta ali oni, dejstvo je, da se snide poslanska zbornica. Vprašanje je samo, kaj hoče vlada od parlamenta. Zatrjuje se, da namerava pred vsem izposlovati podaljšanje rekrutnega zakona. Le ta se smatra sicer za nujno državno potrebo; vendar pa to ne more biti pravi razlog. Kajti vlada, ki nima zagotovila, da bi državni zbor redno deloval, podaljšala bi ta zakon kratko malo na podlagi §. 14, ki ji je že mnogokrat pomagal iz zagate.

Razloge je marveč iskati drugje. Treba je voliti zastopnike za delegacije in treba je dobiti dovoljenja državne zbornice za investiranje. Tega pa vlada ne more s pomočjo §. 14. storiti in zato se zateka k državnemu zboru.

Upanja ima sigurno malo in temu je največ sama kriva. Ne le, da se ji ni posrečilo spraviti dva največja nasprotnika, Čeha in Nemca, stori la je še to nerodnost, da je proglasila imenovanje pravne dogovore strogo tajnimi. Vsled tega ne vé do danes javnosti nič pozitivnega, vé pač samo to, da bo ta poskus po vsej verjetnosti brezuspešen, ker se pogajajo za spravo ljudje, katerim je največ do tega, da do nje nikdar ne pride, in ker ji nasprotujete na obeh straneh stranki, ki imate močno zaslombo v svojih narodih in, ki veste, da hoče vlada dobiti le časa in prilike, da izvede svoječasne namene.

Če privoli poslanska zbornica v podaljšanje rekrutnega zakona, če voli odposlance za skupni parlament, in dovoli investiranje, dobro, potem jo pošlje zopet za negotov čas domov in uganja s Čehi in Nemci naprej začete burke. Če se ji pa nakane ponesrečiti, razpusti državni zbor in vlada zopet s pomočjo §. 14.

Izključeno seveda ni, da se stvar drugače zasluče, vendar je bore malo upanja, da se peščici birokratov na ministerskih stolcih posreči sprava.

viti ljudske koristi v pravo zvezo s tako zvanimi državnimi koristmi, ki so le prepogosto v izrazitem nasprotju s prvimi. Sicer pa počakajmo na zasedanje!

Štajarska dežela gre v „franže“.

Kdor veruje v pravico in miroljubnost Nemcev, tega smemo prištevati k tisti vrsti ljudij, ki gledajo svet le z njegove solčne strani. Morda so srečni za svojo osebo; mi bi jim pa privoščili pod vsako oko po edno kroglico iz političnega samokresa, tako, da bi videli vsako stvar dvakrat, enkrat v dobri, drugič v slabi luči.

Koliko let smo stali pod jerobstvom nemškega Gradca, ne da bi bili odločno zahtevali, da se nas osvobodijo neznanega in krivičnega varuštva. Stoprav v zadnjem času, ko so se jele razmere čimdalje za nas Slovence slabšati, vzdramili smo se malce in klicali: proč od Gradca.

Ta naš klic ni izvirjal iz sovraštva do naših nemških sosedov, marveč je bilo le posredovanje zoper postopanje nemških mogotcev v dež. zboru in odboru z nami slovenskimi sodeložani, z našim slovenskim denarjem, katerega smo dosihdob žrtvovali, ne da bi imeli od njega vsaj desetino one koristi, ki nam gre po zakonu in po zdravi pameti.

Da omenimo izmed mnogih krivic, ki so se nam tekom let prizadevale, samo šolstva, moramo reči na svojo žalost, da se je baš v tem pogledu prav pristranski postopalo.

Edina deželna gimnazija na Spodnjem Štajarju — v Ptujju je nemška, dasi jo pobajajo malone sami slovenski dijaki. Meščanske šole, namenjene vsemu prebivalstvu, so na slovenskem Štajarju — nemške. Edina sadjerejska in vinorejska šola pri Mariboru namenjena slovenskemu

LISTEK.

Krompirjeva njivica.

Povest. Češki napisala Zofija Podlipska.
Posl. Podravski.

„Niti peči tu nimate. Čudim se, da je tu še tako toplo.“

„Kaj peči! Ko bi hotel, postavim si jo sam; tudi to znam.“

„Torej znate vse. Imate tu vse bolj snažno nego krojačica v sosednji sobi.“

„Dá, ker vse znam. Saj tudi pravim, da nisem za zavreči.“

Hotel se je znova šaliti z njo. Toda ona nič. Vstala je.

„Tako pa z Bogom!“ je rekla resno.

„Ne pojdi še Rozika. Saj te še nisem pogostil. Imam tukaj juho iz krompirja. Še nisem zajtrkoval. Dovolj mi, da te pogostim.“

„Čemu pa ne?“ se je zasmijala. „Ta čudovit krompir moram vendar poskusiti.“

Vsedla se je za mizo in jedla sta skupaj iz edne skleda. Juha je bila dobra, zares čudovita, da je ogrela srce in Rozalija si je položila

roko na srce. Priznala je, da se je ogrela. Med jedjo se je ozirala po stanovanju in on z njo vred. „Tam le“, je dejal, „bi lahko še stala edna postelja, tam pa škrinja. Ko bi me le katera kraljičina hotela! Peč, kakor pravim, postavil bi jaz sam. Krompirja bi imela dovolj, toda z arano bi si kuhala kavo. Jaz bi se trudil nekoliko več in tako bi se potrebno kupilo. Kraljičina bi tudi ne lenušila, ako bi bila vrla in tako bi se nama ne godilo slabeje nego pastirju na pašniku. A vendar poznam neko izbirljivo deklico, ki je enkrat rekla, da bi vzela pastirja, ako bi ga imela rada. Ali jo ti poznaš?“

Rozalija je prišla za kljuko v vratih. „To sem bila jaz“, je rekla veselo. „Čemu bi to tajila. Kaj, da ste si to tako dobro zapomnili?“

„Za to, ker mi je bilo to od tebe všeč, Rozika. Nепrestano sem tudi mislil na to. Kaj pa jaz! Star trapež sem, mladim in starim za posmeh. Grd sem, črn kakor zlod. Mene nihče ne more rad imeti.“

„Kako zamorete to reči. Sama sem čula, kako bi vas bila ta ali ona hotela. Kaj pa ona vdova iz Zemčic. Še pred kratkem je povpraševala po vas, ali ste še zmerom tako vesel ter vas je dala povabiti na Martinovo žegnanje.“

„Oh, resnica. Na to sem že pozabil. Torej me vendar more nekdo imeti rad?“

„Saj vi to sami veste. Toda vi ste ponosen človek. Hočete kmetico.“

„Ti pa kmeta. Nimava si ničesar očitati.“

Dasiravno je že pritisnila kljuko ter odprla dveri, vendar je položil svojo reko na njeno, zaprl zopet dveri in sam Bog ve, kako se je osmelil k temu, da se je pripognil ter jo vneto poljubil.

In ona revica, Bog vé kako je to prišlo, je stala tiho z roko v njegovi topli roki ter mirno prenesla to poljubovanje. Naposled je strepetala in solze so ji privrele v oči.

„Miklavž“, je zašepetala prevzeta, toda on se je glasno jokal.

„Rozika, Rozika! Ako bi ti hotela! Toda ti me nočeš, ti se jeziš, ker sem ti pregrd. Toda to bo moja smrt.“

„Nū, le živite še. Jaz v resnici nočem vaše smrti. Ne jokajte, Miklavž, glejte tudi jaz se ne jočem. Toda sedaj moram iti“. In zbežala je.

„Kdo bi si bil to mislil?“ se je vprašal Miklavž ter se prijel za glavo. „Toda ne, ne. Ona me samo vodi za nos, da se mi bo mogla smijati. Lahko bi bila dobila čevljarja, mizarja,

prebivalstvu, je istotako nemška ter slovenskim učencem nepristopna. Nemško je učiteljske, nemški sta izvzemši paralelke v nižjih razredih državni gimnaziji v Celju in Mariboru, čisto nemška je edina realka na Spodnjem Štajarju — v Mariboru. Jeli odgovarjajo take šole svojemu namenu in jeli se doseže z njimi namen, to je vprašanje, ki je že davno v negativnem smislu po strokovnjakih rešeno. Tukaj pribijemo samo vnovič, da se imamo zato največ zahvaliti svojim nemškim sosedom, ki nas hočejo z Gradca doli ponemčiti.

O ljudskih šolah niti ne govorimo. Toliko ovir in zaprek, kolikor smo jih štajarski Slovenci ravno na polju ljudskega šolstva od Nemcev doživeli, menda ni z lepa kak drug narod dočakal. Mi smo dolgo časa vse te krivice mirno prenašali, k večjemu smo ponižno za to ali ono drobtinico prosjčili. Toda vsake stvari je enkrat konec, tudi spodnještajarske Slovence je minila potrpežljivost. Če katerem narodu, tedaj so baš nam šole krvavo potrebne. Dobre šole so glavna pot do izobrazbe in blagostanja. Zastonj smo prinašali svoje žrtve v ta namen, gospoda v Gradcu nas je marala videti le takrat, kadar smo morali plačati. Sicer pa je bila za nas gluha in slepa, ter nam je često pokazala mesto odprtega srca le odkrite roge. Ker v manjšini, bili smo brez vsake moči in nade na boljšo bodočnost. Od tod naš klic po ločitvi od Gradca, od tod naše zahteve po ustanovitvi posebnega slovenskega deželnega šolskega sveta.

Ni se nam še ustreglo na vsej fronti, le slovenskega deželnega šolskega nadzornika nam hoče baje vlada dovoliti. V svoji skromnosti se sicer veselimo uresničenja te delne zahteve, dasi vemo, da nam s tem še nikakor ni v vsakem oziru pomagano.

Toda naši nemški nasprotniki v deželnem odboru iztaknili so za časa to vladino namero in zagnali zbok tega velikanški hrup po vsem nemškem Izraelu. Vpijejo in trobijo v svet, češ, da preti nevarnost ednoti zgodovinske Štajarske; da se dela s tem krivica slovenskemu Štajarju, ki je v vsakem oziru na Nemce navezan (?). Nadalje se stori s tem krivica deželnemu odboru, ki je doslej največje žrtve prinašal za spodnještajarsko šolstvo.

Farizejstvo, ki tiči za njihovimi tožbami in njih pravi namen pa sta tako očitna, da ju uvidi slehern na prvi mah.

Deželni nadzornik za slovenske šole naj je že nevarnost za razdelitev zgodovinske Štajarske. Ne gleda na to, da mora prej kot slej do take delitve priti, je ta trditev zgolj znak bojazni, da zgubé Nemci svojo pristranski izkoriščeno moč nad Slovenci na polju šolstva. Še bolj abotno pa je, če trdi, da so spodnještajarski Slovenci vezani na sosede Nemce. Prepustijo naj to le Slovincem; kajti, če je res, da spodnještajarski Slovenci ne moremo živeti brez gornje in srednještajarskih „Jokelnov“, tembolje zanje, da se nas otresejo. Potemtakem bi mo

rali še na ločitev delati, ne pa ji nasprotovati. In če je trditev deželnega odbora v Gradcu — resnična, da je doslej za slovensko šolstvo toliko žrtvoval, zakaj se neki obračajo Slovenci proč od Gradca in zakaj želi odbor še nadalje tako „težke žrtve“ za Slovence prinašati?

Poznamo te naše „Papenhajmarje“. Njim ni do ohranitve dežele, ni jim mar za gnotni in duševni napredek Spodnjega Štajarja, temveč hočejo le še nadalje gospodariti svojim slovenskim sodeželanom, izrabljati naše moči in žulje v svojo korist in nas s slovenskimi groši na slovenski zemlji ponemčevati.

Koliko časa jim še bode to dovoljeno, pokaže bližnja bodočnost. Vsekakor se jim še ni resno bati za svojo premoč, ker vlada je njih pohlepni, če tudi krivičnim zahtevam, vedno pristopna. Zato pa tudi ne dvomimo, da se zboji pričete tulanja in javkanja, katerega so vzdignili, da preprečijo podelitev drobtinice v podobi slovenskega deželnega šolskega nadzornika.* In če se to res zgodi, vladi se ni treba bati posledic, ker mi Slovenci smo mirni in potrpežljivi. Kar Bog da, vse prav da in kar vlada stori vse prav stori, če tudi ne, pa vendar le.

* Ni več tajnost, da bodi ta slovenski mož — naš „ljubljeni“ Peter Končnik, ravnatelj v Celju. Mar ne zadenemo s pridobitvijo — terne. (Ured.)

Celjske in štajarske novice.

† Karol Vrečer.

V Vojniku zatisnil je za večno oči veleposestnik, gostilničar in mesar g. Karol Vrečer v 79. letu starosti. Malo je mož na Štajarskem, ki bi bili taki stebel narodnosti, kakor je bil rajni. Njemu je zasloga za prvo zmago Slovincem v veleposestvu celjskega okrajnega zastopa. Mož, neustrašen, orjak po postavi, stal je kakor skala za svoje prepričanje. Šel je Slovincem povsod, kadar je mogel na roko in bil vedno radodaren v prid naši narodnosti. Odličen pa je bil tudi kot soprog in oče, kajti njegova deca zavzema častna mesta v človeštvu. Sinovi pospeli so se visoko in je v obitelji eden o. k. štabni zdravnik, drugi pa c. k. intendant in da jih je vzgojil prav, dokaz to, da se vrlo zavedajo svoje narodnosti. Blag mu spomin, in mirno spanje v domači zemlji, katero je ljubil nad vse!

(Umrli je) v Celju dne 19. t. m. odvetnik dr. Janez Sajovic. Pokojni je bil sicer nemškega mišljenja, toda sedanje združeno nemštvo mu je prisadalo. R. i. p.!

(Peter Končnik — slovenischer Kampfmann.) Na dnevnem redu je imenovanje četrtega deželnega šolskega nadzornika za Štajarsko. Govorica, da bo ta le za Spodnji Štajar, najbrž ni resnična. Priskrbeti se misli le ednemu „zaslužnemu“ šolniku masna služba. Splošno se govori, da je ta izbrani mož, celjski ravnatelj Peter Končnik. Nemški listi pa prorokujejo, da se

preskrbi dobra služba ednemu slovenskemu — bojnemu petelinu. Peter Končnik pa slovenski bojni petelin, upamo, da takoj pošlje popravek na podlagi § 19 ter se bo skliceval na svoje dosedanje postopanje, ki je slovenski narodnosti vse drugo nego prijazno.

(Čudna zima.) V noči 20. t. m. je bučal hud vihar. Popoldne je začelo deževati med bliskom in gromom, kakor smo vajeni gledati le v poletnih mesecih. Bahjeverni ljudje slutijo v tem slab — „cahen“.

(Maškarada „Celjskega Sokola.“) Zadnji čas za vse, ki si hočejo prihodnjo nedeljo v „Narodnem domu“ ogledati, preganjanje Burov ter druge, animivosti, kakršne se nudijo samo ta dan. Dame že imajo pripravljene najkrasnejše kotiljone, dočim bodo plesalci obsipali svoje družice s svežimi šopki. Najraznovrstnejše zabave pa bo nudil ta večer tudi neplesalec. Zatorej, kdor še nima vabila, oglasi se naj te dni pri tajniku gosp. Joštu. Brez pismenega vabila in vstopnice ni vstopa v dvorano.

(Meško v ruščini.) Štajarskega rojaka, znane pesnika in pisatelja Fr. Ks. Meška krasne „Slike in povesti“, ki jih je izdala lani „Slovenska Matica“ izhajajo v lvovskem dnevniku „Delo“ v ruskem prevodu in bodo, kakor se naznanja, izšle pozneje v posebni knjigi. Da prevajajo sicer zelo izbirčni Rusi Meškove apise, je za nje pač najboljša priporočilo!

(Obsodba našega urednika A. Beg-a) je zbudila sočutje skoraj vseh slovenskih listov. Izvenštajarski tovariši nikakor ne morejo zapostiti, kako je bilo mogoče obsoditi našega urednika v tritedenski poostreni zapor zaradi ponatisa baje žaljive vsebine, dočim se je od mnogih strani obtežilni urednik nemške „vahtarce“ zmuznil porotnikom z neznatno denarno globo. Zahvaljujemo iskreno vso prijazno časopisje na sočutju, ter mu prepuščamo ugiibanje zagonetke, ki se je završila pri celjskem porotnem sodišču, pred — nemškimi porotniki.

(Slavnim šolskim vodstvom) priporoča več narodnih učiteljev, da bi šolski voditelji vplivali na načelnike krajnih šolskih svetov, naj kupujejo tiskovine, spadajoče v šolski delokrog, kakor razrednice, tednice itd. pri naših narodnih trgovcih. To je vendar sramota, da moramo vedno in vedno še to ponavljati. In sramota je za g. načelnika, krajni šolski svet, kakor tudi za tacega šolskega vodjo, ki v tem oziru ne stori ničesar. Večkrat se je že pripetilo, da je dobil razredni učitelj popolnoma nemško razrednico, oziroma tednico; kam naj zapisuje potem obravnavano snov iz drugega deželnega jezika? Pustimo vendar vse predsodke, ki so jalovi in značijo le narodno nezavednost in zaspanost dotičnega. Nadejamo se, da se ta nedostatek kmalu odstrani, če pa ne, postrežemo v prihodnje z imeni taci mlačnežev, ki jim je narodnost deveta briga! Naroden učitelj naj bode ljudstvu tudi učitelj izven šolskih sten, naj pouči našega kmeta, kedo je njega sovražnik, kedo prijatelj. Poznam

kočarja, kdo vé, koga še. A da bi mene vzela? Oni so bili mladi, mizar je bil tako zal. Ne, ne, ne! Vodi me samo za nos ...

Stopil je k oknu ter začutil znova slast tega dolgega poljuba. Takšno dekle kakor je Rozika, ne daje poljube kar tako za šalo.

Dá, s tem poljubom je zapečatila svojo ljubezen. Bila je to torej resnica. In Miklavž se je znova razjokal.

Urno pa si je obrisal solze, ko je krojač stopil k njemu.

„Nú, kaj“, je dejal, „vi ste že takoj zarano sama šala in smeš. Videl sem ono kitico, ki jo je vam Rozalija prinesla. To dekle si mnogo misli o sebi. Ali jo pa ta Jean pride v drugič snubit?“

Miklavž, videč njegovo mračno čelo, je mislil, da sta že zopet prišla navskriž z ženo.

Da učini nekaj dobrega, je dejal: „Ne bo ga več. Ko sem bil včeraj v Rudniku, kamor me je bil Prohaska poslal, je govoril z menoj in jaz sem mu povedal, da Rozika noče nobenega natakara.“

„Vi ga torej poznate, Miklavž? Kakšen človek da je?“

„Ali ga ne poznate, krojač?“

„Ne, še le včeraj sem ga prvič videl.“

„Tudi jaz sem še le včeraj prvič govoril z njim. Rekel sem mu, kar sem hotel ter potem šel. Moral sem pri Prohaski popraviti zapah ter tam hotel biti še po dnevu gotov z njim.“

„Torej mislite, da ta človek ne pride sem več?“

„Mislim da ne“, je lagal Miklavž dalje. „Samo, ako ni kaka prismoda.“

Miklavž je potem zdirjal v cerkev, v vas; prišel k Prohaskovim ter se ves tresel pred Rozalijo.

Ona je vsa zarudela ter se obrnila strani, ko ga je zagledala.

Vsi navzoči ga radovedni obstopijo. Vprašali so ga, kako mu je ugajala kitica, ali je bila dovolj čedna, da bi za njo Roziki roko ponudil.

„Zares, zares“ odgovori zroč na njo, „storil sem tako in bil bi to učinil, ko bi imel tudi sedem dvorov, sedem gradov ter bil zal kakor solnce.“

Kaj ona? Vzame vas s tem vašim slavnim imenom in zemljiščem vred.“

„Čemu pa ne?“ seže jim ona v besedo, pomežikavši nanj tako zaupljivo, da bi jo bil do neba dvignil za to. „Ali mar morem dobiti zalj-

šega; ali mar ni Miklavž najboljši izmed vseh? Zaročila sva se. Prilegava se drug k drugemu. Sva si pač usojena.“

Nihče ni slušil v tem drugega nego nadaljevanje navadne šale.

„Nú, dobro, kedar bode svatba?“ vpraša poštni sel, ki se je grel v kuhinji.

„Kadar bomo imeli nov krompir“, odvrne urno Rozalija. „Poprej ne. Moram si oskrbeti balo. Dobim še svojo dedščino. Imam že obljubljeno. Ne morem vendar priti s praznimi rokami v takšno domačijo.“

Znova je pomežikala nanj in njemu se je v glavi vrtilo.

Popoldne jo je našel samo v kuhinji. Ročila si je robec. Vsedel se je k njej ter ji zaspetal na uho:

„Ali res, kadar bo zrel krompir?“

Dvignila je k njemu glavo ter ga pogledala.

„Ti moj dobri Miklavž“, je rekla s takšnim glasom, da je on videl vsled tega nebo na zemlji. Zopet se je sklonil k njej ter jo poljubil, česar se ona ni branila.

„Torej tako pozno?“ vpraša jo. „Čemu ne poprej? Čemu ne o pustu?“

(Dalje prih.)

načelnika, ki je osemnajst let kupoval šolske potrebnosti pri našem najbolj zagrizenem nasprotniku!

(Brezvestni hujškači.) Med nemškimi porotniki iz Celja, ki so imeli soditi o krivdi ali nekrivdi učitelja Gostinčarja, je bil kot častna izjema Nemec Mihael Altziebler, posestnik in lončar v Celju. Ta mož je gotovo boljši Nemec nego 99% njegovih sosesčanov, kajti on je pristnega nemškega pokolenja, zato pa tudi pošten in nepristransk, katerih lastnosti pri laži — Nemcih, po domače nemškutarjih, seveda ni najti. Pravicoljuben skozi in skozi, ni se dal navdahniti z nesramno gonjo nemškega lističa, temveč je glasoval po svojem lastnem prepričanju. S tem pa je prišel v grozno nemilost pri maščevanju žejnih Celjanov. Njegovi zapriseženi tovariši so takoj zanesli na ulico, kako je glasoval. Par dni po obravnavi je že dobil anonimno pisanje, naj se ne prikaže na plesni venček nemške obrtne zveze, katere načelnik je baš on, sicer, da mu bo slaba predla. Ta nesramnost nemške klike pač jasno označuje, kako napačne pojme imajo o justici in osebnem prepričanju. Najprej se mora ukloniti pouličnim zakonom, potem še le pride vest, prisega in državni ter kazenski zakoni. Mi čislamo ednako vrsto Nemcev kakor je g. Altziebler, obžalujemo ga kot žrtvo neznanega nemškega terorizma ter se nadjamo, da svojega nemškega pravičnega značaja nikdar ne ukloni pouličnim diktatorjem.

(Mi „divjaki“ smo vendar boljši ljudje.) Ko govorimo o nemškem terorizmu napram g. Altzieblerju, kateri je zbudil nemško maščevalnost, ker je slusal glas vesti in spominjajoč se dane prisega, hudovali bi se lahko mi tem bolj nad našimi možmi, kateri so glasom „vahtarce“ odobraval pred sodiščem obsodbo našega uradnika, izjavili, da to obsodbo z obema rokama podpišejo, odklanjali vsako zvezo z našim listom itd. Res je to slaba tolažba domači časnikarski žrtvi, res bi se bila takšna izjava lahko opustila, toda mi od daleč ne mislimo zato zameriti dotičnim našim gospodom, kajti spoštujemo lastno prepričanje vsakogar, našega prepričanja nečemo nikomur vsiljevati, pa tudi prisiliti nečemo nikogar, da bi z nami sočustvoval, ako mu vest nareka drugačne nazore.

(Nemštvo na krov.) Na zadnji prijavljeni poziv štajarskih nemških odbornikov so se sešli pretečeno nedeljo v Gradcu res skoraj vsi nemški deželni in državni poslanci ter župani nemških mest in trgov Faleschini iz Brežic, dr. Gottschling iz Radgone, Kautshammer iz Ormoža, Pistor iz Št. Ilje, Schwarz iz Ljutomer, Ferschnig iz Rogatca, Rakusch iz Celja, (ki pa še ni župan), Nagy iz Maribora, Eber iz Mute, Goll iz Slov. Gradca, Langer iz Marenberga. Grozno so ropotali ter žugali ministerskemu predsedniku in naučnemu ministru, če se ne opusti takoj namerava, imenovati drugega deželnega nadzornika za štajarske ljudske šole. Tudi hočejo sklicati v Gradec velik ljudski shod. Ko bi pač Slovenci znali pokazati enako radikalnost, kadar se nam kršijo narodne pravice, kakor delajo to Nemci za goli bavbav!

(Duhovniške premembe.) Č. g. Ivan Marček, drugi kaplan v Vitanju, je imenovan stolnim vikarjem v Mariboru.

(Imenovanje.) Graško finančno ravnateljstvo je imenovalo adjunkta tehnične kontrole g. Anton Franca, kontrolorjem istega oddelka v IX. činovnem redu.

(Imenovanja in premeščenja sodnih uradnikov.) Sodni pristav dr. Friderik Bračič je premeščen iz Brežic v Ptuj, Adolf Matzl pa iz Šmarja v Ptuj. Iz Ptuja pride dr. Fr. Selliers de Moranville v Gradec. Sodnim pristavom so imenovani avskultantje: dr. Jos. Dijak za Šmarje, dr. Maks Reiser za Laško in dr. Gustav Rostok za Sv. Lenart v Slov. goricah.

(Učiteljske premembe.) Gimnazijski učitelj na mariborski višji gimnaziji g. Karol Zahlbrucker je imenovan profesorjem. Nameščeni so kot nadučitelji gg.: Fran Brinar, šolski vodja v Črešnjem, za Zibiko pri Šmarju, Josip Košenina, šolski vodja v Libovu pri Celju na isti šoli. Učitelji voditelji so postali gg.: Pertl Kvirin, učitelj v Slivnici pri Celju, na ednorazrednici v Žusmu in Ivan Burdian, učitelj v Pliskovici na Primor-

skem, na ednorazrednici v Šmibelu pri Mozirju. G. Karol Zupančič, nadučitelj v Frankolovem je dobil učiteljsko službo na okoliški deški šoli v Ptuj. Stalna učiteljica gospa Amalija Gradišnik je zaradi bolehnosti stopila v pokoj. Učiteljicam ženskih ročnih del sta imenovani: gospa Matilda Wudler v Ljubnem za šole v Rečici in na Gorici ter Julijana Stupan za Št. Jur na Taboru s podružnico na Ostrvici.

(Iz Teharjev) se nam pritožuje narodnjak, da je ondotno „Politično bralno društvo“ popolnoma zadremalo. V bralni sobi ni nikakega reda, časopisi se raznosijo od neudov, da jih udje v nedeljo niti brati nemorejo. Upati je, da se najde mož, ki bo nadomestoval pri društvu marljivega ustanovnika, bivšega kaplana Kržišnika. Res škoda bi bila, če bi se pustilo društvo zapati, ker je vendar tako silno potrebno.

(Iz Slivnice) „Kmetijsko bralno društvo“ je zborovalo v nedeljo, dne 4. svečana t. l. Podpredsednik vlč. g. Jan Kozinc da besedo potovalnemu učitelju g. Beletu, kateri društvenike v priprosti besedi poučuje o grozdnih plesnobi. Za tajnika in blagajnika poroča g. Kurbus. Društvo je pretečeno leto izposlovalo pri o. kr. kmetijski družbi v Gradcu družinsko premijo 40 K. za Jože Šalomona, 56 let službujočega hlapca pri gospodarju Mat. Seliču v Voglajni. Dotični gospodar je društvu 10 K podaril. Prosilo je društvo vis. ministerstvo in vis. dež. odbor za podporo k trdnici in matičnjaku. Ministerstvo je že prošnjo rešilo ter nam dovolilo 100 K od deželnega odbora, pričakujemo pa vsled tega tudi ugodno rešitev naše prošnje. Dotični prostor se že rigola in na ta način se bodo prihodnje leto že cepljene ameriške trte razprodajale ozir. razdelile. V društveni blagajni je ostanka 14 K 40 vin, kateri so se pa že pri plačilu časopisov za tekoče leto porabili. Na opomin, da bo treba zopet seči v žep, pristopilo je zopet nekaj novih udov. Bivši predsednik vlč. g. Ivan Jurko, kaplan na Sladki gori pošlje 4 K z izjavo, da ostane tudi zanj pri društvu ter mu želi v novem društvenem letu prav mnogo uspeha in blagoslova z nebes, da bi se res razvijalo, procvitalo in prospevalo v korist slivniškega ljudstva. V odbor so izvoljeni: predsednikom župnik vlč. g. Jan Kozinc, podpredsednikom nač. kraj. šol. sveta g. Anton Voga, blagajnikom in tajnikom nadučitelj g. Kurbus, odbornikom posestniki: župan Matija Vrečko, Franc Jagodič in Janez Čretnik.

(Okrajna cesta iz Griž v Št. Pavel) je v zelo slabem stanju. Več kmetov nam je poslalo od tam pritožbe, da je posebno cesta pri Sv. Lovrencu vsa od vode razkopana, most čez Reko pa je na pol podrt, tako, da niti s praznim vozom ni varno čezenj. Odpomoč je nujno potrebna.

(Z železnico Velenje-Spodnji Dravograd) ljudstvo ni zadovoljno, ker ima tako neugodne zveze, da je potnikom po več ur čakati ter se rajši vozijo s pošto ali pa gredo — peš, ker so tako prej na svojem cilju. Če se za drag denar zida železnica, gledati bi se moralo, da se ugodi tudi potrebam ljudstva.

(V. planinski večer) Savinjske podružnice Slov. planin. društva, bode v soboto dne 24. t. m. v gostilni Spende — „pri Muhovcu“ v Gornjem gradu. Predaval bode g. Kocbek: „Potovanje z Okrešlja na Planjavo.“ Predavanju sledi prosta zabava, petje, šaljivi prizori itd. Gostje dobro došli!

(Zabavni večer s plesom.) bode v ponedeljek, dne 26. t. m. v gostilni Fischer v Gornjem gradu. Med odmorom srečanje in petje. Maske dobro došle! Vstopnina prostovoljna. K obilni udeležbi yabi prirejalni odbor.

(Povožen je bil) dne 19. t. m. sprevoznik Jakob Sekolec iz Ponikve na juž. žel. Omenje nega dne sestavljali so vlak na Ponikvi in pri tem delu je prišel nesrečnež pod kolo, katero mu je zmečkalo prsi, da je kmalu na to umrl.

(Iz Laškega trga.) (Nemškutarska predrznost in slovenska zabitost.) V Laškem trgu je mesar Karol Grad, ki se iz Slovencev kaj rad norčuje in ravno s tem pljuva v lastno skledo. Rojen je od slovenskih staršev in vendar je nasprotnik slovensčine in slovenskih kmetov v toliki meri, da pove brez strahu, na polna usta, da on na svoji hiši ne bo imal nikoli sloven-

skega napisa. Pri neki priliki je celo rekel: „Slovenski kmet je tako zabit, da pride pri drugi strani v mojo gostilno, če ga pri edni strani ven vržem.“ Zabit je res takšen Slovenec, ki ima oči, pa ne vidi, da ima Karl na hiši nemške napise, na mizah pa „vahtarco“ in „tagespošto“, ki ima ušesa, pa ne sliši njegovega zaničevalnega govorjenja o Slovencih, in mu še vedno da skupiti za kak polček. Res največja nemškutarska predrznost je živeti od Slovencev, a imeti za nje le zaničevanje in zasmehovanje. Poturica je hujši od Turka, a nemškutar zlobnejši od Nemca, a nezavedni Slovenec slabši od bedaka. Bog daj vsaj takim bedakom pravo pamet, če je Karlu ni nikoli namenil!

(Več županov iz brežiškega okraja) nam je poslalo dopis, naj bi se tajnikom okrajnega zastopa imenoval dosedanji tajnik, kajti o istem se napačno sumi, da bi pripadal nemškutarskim kričanjem, kajti oče mu je bil naroden krčmar v mestu, tudi mati mu je dobra Slovenka. Njegova žena je Hrvatica, otroke pošilja vedno v slovensko-nemško šolo. Na njegovi gostilni pri kolo-dvoru ima slovenski napis ter se sploh v njegovi hiši sliši le slovenska govorica.

(Iz Mrčesele.) Kakor se čuje bodo pri nas kmalo tretji občinske volitve, ker so namreč že dve bile ovržene z ozirom na zmešnjave župana Dušiča. To je pa zopet Dušiču in Boku ude pretreslo, da jima ne da miru ter silno agitirata zopet za svojo „kočarsko“ stranko. Volilci, premislite vendar in oddajte glasove poštenim narodnim možem, da si potem izvolijo moža za župana, da bode za občino čast ne pa sramota, kakor se je to zgodilo v zadnjem času.

(Iz Kozjega.) Predzadnji ponedeljek se je poročila Micika Klavžer iz Vetrnika z vrliim mladeničem Jože Sikovškom iz Reštajna. Očetje obeh so izvrstno dobri gospodarji in v obče priljubljeni možje, zato pa je upati, da bode tudi mladi par Slovincem v čast gospodaril.

(II. tamburaški koncert) priredijo središki tamburaši v nedeljo, dne 25. svečana t. l. v šolskih prostorih v Središču. Vstopnina: sedež 40 kr., stojišče 15 kr. Začetek ob 6. uri zvečer.

(Mariborsko podporno društvo za odpuščene kaznjence) je imelo v pretečenem letu premoženja 4675 kron ter 617 podpornih udov.

(Nevoščljivi France Girstmayr) je na shodu kmetijske podružnice v Mariboru dne 18. t. m. surovo napadal deželnega odbornika in poslanca Robiča, očitajoč mu dobičkarstvo, ker je odstopil svoj vinograd deželi za tršno poskuševališče. Strastne napade je odbijal grof Attems, pa tudi prof. Robič sam.

(Za novo sodno poslopje v Mariboru) je razpisana dobava vseh zidarskih, tesarskih in ključavničarskih predmetov. Vzroci za ponudbe in obveze so dobiti do 1. marca pri gradbenem vodstvu „Gerichtshofstrasse“. Ponudbe prevzema predsedništvo okrožnega sodišča do 3. marca t. l.

Šola in dom.

Ne trpinči živali! Kdor trpinči živali ima v sebi neusmiljeno srce. Živali nam je Bog ustvaril zato, da jih uporabimo modro za izboljšanje svojega življenja, one so nam tako neobhodno potrebne, da bi brez njih ne mogli lahko živeti. Še tako neznatni živali je prisodil modri Stvarnik vsaki svojo nalogo. Človeštvo je to že od nekdaj spoznalo; zato najdemo dandanes v vsaki kulturni državi zakon ali postavo, po kateri se vsako trpinčenje živali ostro kaznuje. Tudi v Avstriji imamo tak zakon. Občine morajo sestavljati vsakega pol leta izkaze o kaznih zaradi prestopka trpinčenja živali ter jih predlagati okrajnemu glavarstvu. Med ljudstvom je ta postava sicer znana, toda vkljub temu se večkrat živali trpinčijo na nezasiščen način. Evo tukaj resničnega dogodka! Nekemu posestniku blizu Laškega trga je ukrala mačka lani klobaso, ki so se pod streho viseče sušile. Čujte kaj stori posestnikov sin, ki je svoje dni šolo rad zanemarjal! Mački priveže na rep palico, češ, da ji bode palica branila oditi s klobaso skozi avisli, ako bi prišla še krast. Mačka res zopet ukrade klobaso, skozi njo skozi luknjo v avislih ter obvisi na palici, katere se je pri luknji povprečno obrnila; ker ni nikdo slišal njenega žalostnega mijavkanja, morala je viseča poginiti.

Čut do pravice in usmiljenja, zahteva tu pravično kazen za brezvestnega, nespametnega in brezsrčnega posestnikovega sina, saj bi ga morala pamet učiti, da je mački prirojena sladkosnednost posebno pa nagon po uživanju mesa, drugače bi ne marala loviti niti miši niti podgan. Ta živalski okrutnež je kot učenec zanemarjal šolo, zato mu ni bil razum dovolj razvit, srce pa premalo požlahtnjeno; zato ga je prevladalo maščevanje nad nerazumno živalijo. — Človeku je Bog dal razum, svoje reči na pameten način shranjevati, nikakor pa se ne more zanašati, da bi se jih živali ne smele dotikati.

Gojiti čut do živalskega varstva je naloga naše šole, ki požlahtnjuje srce in razum mladine. V šoli slišijo otroci iz ust učitelja, kako moramo z živalimi ravnati, da pokažemo tudi do njih usmiljeno srce in da nam dajo večjo korist. Znano je, čim razumnejše znamo z živalimi ravnati — tem bolj nam koristijo; zato sega današnja šola s svojim naukom ne samo v požlahtnjenje človeškega srca, temveč tudi v izboljšanje našega gospodarstva. Res je, da se v šoli ne uči nobena stroka gospodarstva v posebni meri — izvzemši sadjerejo in morda trtorejo — toda ona seje v mladino seme spoznanja, da je treba z vsako živaljo primerno ravnati, ako hočemo, da dobimo od nje pričakovano korist. V prejšnjih letih se je v šolah na živali le malo oziralo, v novjšem času se je pozornost učiteljstva obrnila v večji meri tudi na to stran, ker je res neobhodno potrebno, da ne ravnamo samo z ljudmi lepo, temveč tudi z živalmi. Človek je po božji podobi ustvarjen. Kolikor bolj se v človeku dobre lastnosti razvijajo, toliko bolj je podoben božji podobi, ker postane boljši in popolnejši. Čut usmiljenja do ljudi in živali je sorodna z neskončno usmiljenostjo božjo. Gojitev čuta usmiljenosti ima torej v sebi veliko vzgojno vrednost.

Lani je v tem oziru priskočilo šolam na pomoč štajarsko društvo za varstvo živali, ki je podarilo vsem ljudskim in meščanskim šolam na Štajarskem, slovenskim šolam v slovenskem jeziku tiskano tablo o varstvu živali s primernimi živalskimi podobami na obrobku in sicer zato, da proslavi s tem darom 50letno vladanje cesarjevo. Na tej nastenski tabli je čitati sledeče.

Nadžela živalskega varstva:

„Kdor živali varuje, ljudem koristi.“

1. Potrudi se natančneje spoznati živalstvo, ki nas obdaja, da spoznaš v živalih, v njih življenju in v koristi tem bolj moč, modrost in dobroto božjo.

2. Živali so od Boga ustvarjena bitja, bodi proti njim usmiljenega in dobrega srca ter jim rad pomagaj.

3. Brez sile in vzroka ne prizadevaj živalim nič žalega, ker tudi žival čuti bolečin, kakor ti.

4. Sviri in poučuj, kadarkoli vidiš, da se živali prizadeva bolečina ali se ista sploh muči.

5. Kadar pobijaš za hrano potrebno ali tudi škodljivo žival, usmrti jo po najhitrejšem načinu in se ogibaj vsakršnega trpinčenja.

6. Domačim živalim si dolžan oskrbeti potrebno hrano in postrežbo; ne imej nobene živali, katere ne moreš rediti.

7. Skrbi domačim živalim za zračne in snažne hleve, za čiste jasi, korita in pitne posode: streži lepo živini, ki ti je zbolela in oskrbi ji, če je potrebno in mogoče, živinozdravniško pomoč.

8. Privoščji živini potrebnega počitka, ne priganjaj in ne upehaj je čez njene moči, ne ravnaj z njo grdo, ne puščaj je stati v mrazu in v prehudi vročini. Vzdrži se biča, kar največ moreš, posebno pa preklinjanja.

9. Ptico pevk ne smeš niti loviti, niti pobijati, ne snemaj in ne zatiraj njihovih gnezd; kajti to ni prav in je tudi po postavi ostro prepovedano.

10. Ubogaj radovoljno in vestno če te učitelj in tvoji predstojniki pouče, kako naj ravnaš z živalmi; pomni si vedno izrek:

„Kdor z živaljo lepo ravna, Bog mu v plačilo svoj blagoslov da.“

Tako nastensko tablo je kot izvrstno učilo sprejela vsaka šola. Učiteljstvo jo je dalo v

okvir in pod steklom obesiti v šolsko sobo, da jo lahko otroci vedno čitajo.

S pomočjo tega učila in primerne berila vzbudi učitelj v šoli v nežnem otroškem srcu čut usmiljenja do živali.

Za gojitev čuta usmiljenosti do živali je kaj pripravno, ako da učitelj v zimi blizu šole obesiti na drevo ali nasaditi na kolec malo hišico, katero so otroci sami napravili. V to hišico znašajo učenci skupaj drobtine iz žepov, torb, cekrov, klopj itd. V hudi zimi se ubogim ptičkom slabo godi, zato pridejo kaj radi blizu hiš in kmalu opazijo hišico z drobtinami, peškami itd. ki so za nje prava gosposka gostija, otroci pa se veselijo te žvrgoleče družbe in kar je največ vredno, v njihovo srce se je vcepil blagi čut usmiljenosti do ptičic, katere se odzda radi naselijo blizu hiš in pobirajo hvaležno spomladi in poleti gosenice in drugi škodljivi mrčes. Takih hišic ali ptičjih krmilišč naj pri nobeni šoli ne manjka.

V vsaki šolski knjižnici se naj nahaja zaradi tega knjižica: „Učenci varujte naše koristne ptice glada in mraza in nastavlajte jim valilnice!“ katera stane s pošto 50 vinarjev, dobiti jo je pri g. Francu Vabiču, nadučitelju v Rumeču, pošta Ivankovci pri Ormožu, nadalje zabavni list „Zvonček“ za slovensko mladino, v katerem je že v prvi številki letošnjega leta priobčena povest „Bolček — prijatelj ptičic“ in „V poslednjih trenutkih“. Zvonček se naroča pri gosp. Luki Jelenču, nadučitelju v Ljubljani, Rimska cesta št. 7, izhaja vsak mesec s podobami in velja za celo leto 2 K 50 v.

Starši, tako berilo dajate otrokom, podpirajte šolo, veleajte otrokom ubogati svoje učitelje, s tem jim pomagajte žlahtniti srce, bistrirati um, a sebi in svojim otrokom pripravljate lepšo prihodnost. Z usmiljenostjo do živali si podpirate gotovo svoje gospodarstvo in si storite dom srečnejši!

Čim več učil in dobrih knjig premore šola tem bolj si lahko otroci bistrirajo razum in toliko blagodejnejše vpliva šolski pouk na življenje otrokovo in torej pozneje na njihov dom. Krajni šolski sveti, ne stiskajte torej preveč žepov, kadar je treba za šolo naročiti učila, za knjižnico pa koristne knjige!

Druge slovenske novice.

(Častnim občanom) je imenovala občina Adlešiče črnomeljskega okrajnega glavarja gosp. Jos. Oreška.

(Premiščenja in imenovanja.) Premiščeni so sodni pristavi gg.: dr. R. Kremžar iz Kosta njevice v Ljubljano, I. Fajfar iz Črnomlja v Trebnje, dr. E. Pajnič iz Vel. Lašče v Novo mesto. Imenovani so pristavi gg.: A. Levičnik za Kostanjevico, R. Sterle za Črnomelj in Jos. Tekavčič za Vel. Lašče.

(Osebnostna vest) Dr. Konstantin Hiersche je imenovan okrožnim zdravnikom v Železnikih.

(Nepotrjen zakon.) Cesar ni potrdil realnega zakona, katerega je sklenil kranjski deželni zbor v zadnjem svojem zasedanju.

(Spominske svetinje) so dobili sedaj tudi vsi delavci in delavke (!) v ljubljanski tobačni tovarni, ki delajo že nad tri leta ter so vsaj 21 let stari. Na ta način bo prišlo odlikovanje s to svetinjo, ki je bilo prvotno le dosluženim vojakom namenjeno ob svojo pravo veljavo.

(Kostanje v Latermanovem drevoredu v Ljubljani) do Benediktove vile so te dni posekali, ozir. izkopali ter bodo začeli že spomladi na tem mestu zidati hiše.

(Nov železniški most) gradi južna železnica pri Vnanji Gorici na ljubljanskem barju.

(Strela v mesecu februarju) Dne 20. t. m. je med hudo nevihto udarila strela v zvonik župne cerkve v Loškem potoku. Ogenj so vendar še pravočasno pogasili. V Podpečju v litijem okraju je treščilo v nek hlev ter ubilo tri prašiče. Padala je tudi debela toča.

(Nesreča na gostiji.) Na Polici pri Zatičini je bilo dne 14. t. m. ženitovanje. Josip Ahlin je streljal iz dvocevke ter po neprevidnosti zadel lastno sestro. Na istem ženitovanju pa so se tudi stekli fantje ter smrtno pobili s kolom nekoga Josipa Strusa.

(Okrajni šolski svet v Velikovcu) je sklenil, da bodi kvalifikacija učiteljev javna in da sme vsak učitelj pogledati poročila o nadzorovanju. Tako bi moralo biti povsod!

(Odlikovanje Slovencev.) Kapelnik tržaškega vojaško-veteranskega društva g. Ferdo Majcen, je zložil koračnico „Zvesto za Habsburg“. Cesar je sprejel to skladbo ter podaril skladatelju 10 cekinov v zlatu.

(Električno železnico iz Trsta na Opčine) začne kmalu graditi dunajska električna družba.

(Za občinske volitve v Trstu) Slovenci pridno delujejo ter gledajo na prste krivičnim Italijanom, ki so samo v dveh okoliških občinah izpustili iz imenika nad 100 volilcev.

(Laški realci v Gorici) so začeli preganjati neljube jim profesorje. Nedavno so pregnali učitelja za risanje g. Vinka Levičnika, ki se je moral umakniti v Kromeriž. Kaj še bo iz te „radikalne“ laške mladine!

(Na goriški gimnaziji) je dobilo v prvem polletju 40% dijakov dvojke, največ zaradi nemščine. V petem razredu je propadla polovica dijakov. Ta nesrečna nemščina, koliko sicer dobrih talentov nam zamoriš!

(Dalmatinskim nadškofom) ne bo imenovan škof Flapp nego spljetski škof Nakič.

(Ves občinski odbor zaprt.) V Vrhnici pri Spljetu so zaprti vsi občinski svetovalci in odborniki od tajnika do župana in župnika. Na sled so prišli velikemu poverjenju.

(Prešernov koncert na Dunaju.) Slovenska akademična društva slov. „Slovenija“, češ. „Akademický spolek“, bolg. „Balkan“, rus. „Bukovina“, srb. „Zora“, hrv. „Zvonimir“ prirede pod pokroviteljstvom grofa Jana Harracha dne 7. marca t. l. v koncertni dvorani Ronacher slavnosten koncert v korist Prešernovem spomeniku v Ljubljani.

Književnost.

Na ogled smo dobili naslednje knjige in časopise, katere čitačemu občinstvu toplo priporočamo:

1. Slovenka, glasilo slovenskega ženstva, urejuje Ivanka Anžič, I. zvezek, IV. letnik. Prva številka dela vso čast svoji nadarjeni urednici tako po zunanosti, kakor po bogati in zanimivi vsebini. Zato bi naj ne bilo zavedne slovenske ženske, ki ni naročena na to vro glasilo. Cena na leto 6 kron ter je naročiti pri upravnistvu v Trstu ulica Molin piccolo št. 3, II. nadstropje.

2. Robljé. V tej hrvaški knjižnici nam slika pisatelj v poljudni in zanimivi povesti kruto madjarizacijo na Hrvaškem, posebno pri železnicah. Naroča se v „Dionički tiskarni“ v Zagrebu.

3. Narodni koledar za leto 1900 založila „Narodna tiskarna v Gorici“. Cena po pošti 70 vinarjev. Obsega razun navadne koledarske vsebine več prijetnih povestij.

4. Prosvjeta. Leposlovna ilustrovanja revija hrvaška. Izhaja dvakrat na mesec v krasnih 32 strani obsežajočih zvezkih, opremljenih z umetniškimi slikami ter stane na leto 6 gld., po pošti 7 gld. Naroča se v tiskarni Antuna Scholza, Zagreb, Gajeva ulica broj 7.

5. Lovor. Zabavno poučni hrvaški list. Izhaja v ličnih zvezkih enkrat na mesec ter stane 6 kron na leto. Naroča se pri uredništvu Zagreb, Trg Franje Josipa broj 7.

6. Venec cerkvenih bratovščin. IV. letnik, 1. i 2. zvezek. Izhaja enkrat v mesecu ter velja po pošti prejeman 72 krajcarjev. Upravištvu Kopitarjeve ulice št. 2. v Ljubljani.

7. Glas. List hrvaške, srbske in slovenske mladine za književnost, politiko in socialna vprašanja. Izhaja v anopičih ter stane na leto 1 gld. 50 kr.

Politični pregled.

(Državni zbor.) Včeraj se se zopet oživela parlamentna palača. Od vseh strani prihajajo ljudski zastopniki, toda s tako slabimi nadami, da so si baje večinoma že vzeli vozne listke za — povratek. Spravna pogajanja so se čez sredino pretrgala, brez dognane sprave pa ni misliti na redno delovanje parlamenta. Da je vkljub temu vlada sklicala državni zbor mora imeti

pač tehtne vzroke, katere [nam pri tej priliki najbrž razodene.

(Umrl je) na Dunaju dne 18. t. m. ud gosposke zbornice grof Henrik Brandis.

(Skofovsko posvetovanje) se vrše na Dunaju v palači kardinala dr. Gruschá dne 13. marca t. l.

(C. kr. avakultantje) nastopijo o zasedanju državnega zbora zopet s svojimi tirjavami po zbolšanju svojega gmotnega stanja. V ta namen se skliče na Dunaj splošni shod avstrijskih avakultantov.

(Kolek na igralne karte povišan.) S 1. marcem t. l. se poviša kolek od vsakovrstnih igralnih kart za polovico.

(Cena stekla se zviša.) Avstroogradi steklarji so zvišali cene svojim izdelkom za 5%.

(Mladočelški mestni odborniki v Pragi) so sklenili z veliko večino resolucijo, da odloži svoje mandate, ker je županom izvoljen Staročeh dr. Srb.

(Nova železniška zveza z Bosno) Bosanski finančni minister se pogaja za novo železnico v Bosno. Dočim se od avstrijske strani priporoča direktna zveza Sarajevo Spljet, hoče imeti ogrska vlada črto iz Budapešte čez Hrvaško ter Reko v Sarajevo. Največ upanja ima vendar zveza Dalmacije z okupiranimi provincijami.

(Na Ogrskem) se že baje pripravljajo na to, kako urediti razmerje med obema državama, če nastopi v Avstriji namesto ustavnega glasanja absolutistično vladanje. Nagodba z Ogrsko pa je sklenjena na podlagi konstitucionalnega vladanja. Ministri Szell, Szilagy in Goluchowski so imeli v ta namen že baje te dni tajne pogovore na Dunaju. Mažari hočejo tedaj svojo kravo rešiti, predno se začne avstrijski biev.

(Slovenci v Švici) V Sant Gatu so si ustanovili Slovenci z Čehi češko-slovensko društvo „Hus“. Društvo šteje že do 40 udov. Namen je, zjediniti vse Slovane bivajoče v Švici, gojitev petja, telovadbe in jezikoslovja. Vsakih 14 dni je shod z veselico.

(Srbski razkralj Milan — slepar) Srbsko vojno ministerstvo je naročilo v Parizu za deset milijonov novih topov. Topove pa ni dobila Srbija temveč Buri, a Milan je spravil pripravljenih 10 milijonov v svoj žep. Srbski vojni minister Vučković je vsled tega „prostovoljno“ umrl.

(Nasledki nemško-turškega pobratimstva) se že kažejo. Sultan je poveril Nemčiji, da varuje „Mali Aziji“ turška posestva proti Rusom, zato pa sme Nemčiji tudi pobirati carino in davke. To je pričetek nemškega vpliva v Aziji.

(Angleške izgube v dosednji vojski) Po uradnih izkazih o izgubah v raznih bitkah na južno-afriškem bojišču v času od 14. oktobra, ko se je bila prva bitka pri Mafeking, pa do prask pri gori Koodoo od 2. do 12. februarja, so izgubili Angleži skupno 10.327 mož in sicer 1883 ubitih, 5796 ranjenih in 2648 ujetih. Izmed ranjenih jih je dosedaj že umrlo 280. Največ so izgubili v naslednjih bitkah: pri Glencoe od 20. do 26. oktobra 477, pri Ladysmithu od 28. oktobra do 6. febr. 1476, pri Stormbergu od 10. dec. do 12. febr. 822, pri Maggersfonteinu 11. dec. 949, pri Colenso do 15. decem. do 15. jan. 1157, pri Modder-Riveru 28. novembra 492 in ob bitkah ob Tugeli 2363 mož. Pripomniti seveda treba, da so to samo angleški viri in da je število ujetnikov v resnici mnogo večje.

(Vojski proti — šolskim otrokom) V Guatemali v Ameriki se je vršila nedavno šolska slavnost, kateri je prisostvoval tudi predsednik Cabrera. Iz nepojasnjene vzroka je nastal velik nemir. Predsednik je menil, da se gre za napad na njegovo osebo, ter je zapovedal vojakom streli. Nad 300 otrok je bilo vsled tega smrtno ranjenih.

(Vojna v Afriki.) Postopanje Burov je Angležem zagonetka. Naenkrat ni v Natalu večjih burških čet, umaknili so se proti Oranje. Prepustili so Angležem Kimberley in Ladysmith. Brez dobro premišljenega vzroka tega niso storili, temveč so odstopili mesti le zato, ker sta popolnoma brez živeža, Angleži naj sedaj gledajo, kako preživijo sestradane prebivalce. Za hrbotom prodirajočega angleškega generala Frencha pa je korakal burški general Delarey, mu pretrgal vse zveze nazaj ter mu pobral vso zalogo živeža

in streliva. Angleži so morali v noči 13. t. m. ostaviti Rensburg ter pušiti v mesto vso zalogo. Dve stotnji vojakov sta se jim — nekam zgubili. Dne 19. t. m. je imel angleški general Buller enkrat srečo. Pri Chieveleyu je pregnal Bure ter jim baje vzel več voz streliva. Da so Buri žrtvovali zadnje dni prostovoljno več važnih postojank, je najboljša znamenja, da imajo pred seboj velike načrte, katerih Angleži ne vidijo. Prav lahko se zgodi, da bodo angleške čete, ko se bodo brez skrbno veselile zmag, neljubo presenečene.

Narodno-gospodarske novice.

Bo li treba letos žveplati po naših vinogradih.

Gledé različnega mnenja o žveplanju zapisal A. M.

Mnogo se je že razpravljalo o trtno bolezen pospešujoči glivici „Oidium Tuckeri“ ali grozdní plesnobi; bilo bi torej odveč vse to na drobno popisovati.

Vkljub vsem praktičnim izkušnjam in dokazom, so še vendar najti ljudje (in takih je dosti), kateri se v lastno škodo upirajo temu delu. Krivi pa niso tega dostikrat sami, pač pa jih odvrnejo s prave poti dostikrat celo izobraženi gospodje, ki jim priporočajo nekaj, kar je včasih malo cenejše, v resnici pa nič vredno.

Tako je priporočal svoj čas nek učitelj na vse pretege umivanje grozdja, napadenega po grozdní plesnobi. — Delavec naj bi imel mokro runjo ali gobo, s katero bi naj umival napadene grozde. — Vaakdo bo izprevidel da to sredstvo je v rlo dolgočasno, zraven tega pa neizpeljivo.

Edino uspešno sredstvo je pač fino zmleto žveplo. To sredstvo skazalo se je po južnih krajih kot edino uspešno, zakaj bi se torej pri nas ne? Umevno je, da kdor bo žveplal le enkrat in še takrat površno, se nikakor nima nadejati uspeha.

Žveplati je treba pač po potrebi in sicer: prvič naj se žvepla, ko so poganiki približno eno ped visoki. Po nekaterih krajih so sedaj že drugič požveplali; drugič precej po cvetu; tretjič ko je grozdje grahove debelosti. Nadalje žvepla naj se po potrebi. Kakor hitre se opazi, da se bolezen na novo prikazuje — žvepla naj se zopet. — Konča naj se pa z žveplanjem pred zoritvijo grozdja, da se tako obrani vino neprijetnega okusa.

V mokrih vetrovnih dneh naj se ne žvepla, pač pa v mirnih gorkih dneh.

Paziti se tudi mora, da se žvepleni prah čisto fino po trsu razprši. Preobilo natresenje žveplenega prahu po grozdnih jagodah je škodljivo, pa tudi potratno.

Ker ta bolezen napada tudi poganjke, je umevno, da treba tudi te žveplati.

Prašenje s cestnim prahom, umivanje itd. pa ni priporočljivo. — S tem hotel sem opozoriti naše vinogradnike, da ne zamude letos z žveplanjem, zakaj bati se je vsled letošnje ugodne zime, ki je kakor nalašč za razširjenje glivic, da bolezen letos hujše nastopi, kakor kdaj prej.

Dopisi.

Iz Šoštanja. Izvanredno slavnost obhajala je „Šaleška čitalnica v Šoštanju“ v sredo, dne 25. prosinca t. l. Priredila je namreč svojemu častnemu predsedniku, deželnemu poslancu in županu g. Ivanu Vošnjaku časten večer, da mu izroči častno diplomu. Zbralo se je lepo število udov čitalnice, tržanov in narodnjakov iz Šaleške doline, posebno iz Velenja, ki so tako pokazali, kako cenijo in spoštujejo g. slavljenca. — Predsednik čitalnice g. dr. Chloupek pozdravi prav iskreno vse navzoče, posebno pa g. slavljenca ter ga prosi, da zasede častni sedež. Nato je g. dr. Mayer v kratkem, jedrnatem govoru povdarjal zasluge, katere si je g. Vošnjak stekel za našo čitalnico, kakor sploh za narodno probujo v Šaleški dolini, ter mu je izročil častno diplomu.

Govorila sta še župan velenjski g. Ježovnik in č. g. Cizej, župnik v St. Martinu, na kar se g. častni predsednik v izbranih besedah zahvali čitalniškemu odboru za izkazano mu čast ter se pri tem spominja vseh onih vrlih mož, ki so ga pri njegovem delovanju krepko podpirali. Med posameznimi govori prepevali so domači pevci

prav vrlo razne slovenske pesmi. G. častnega predsednika naj nam pa Bog ohrani krepkega in zdravega še mnoga leta in naj, kakor do sedaj, še za naprej z vnamo in navdušenostjo deluje za napredek in razvoj šaleške čitalnice.

Iz Studenic. Z veseljem imam danes poročati, da so se naši Studeničani zopet poprijeli dela za narodni napredek. Bralno društvo, ki je že dalje časa tako mirno in sladko spančkalo, začelo se je zapet gibati. Oh, ko bi le bilo več sigurnosti opazovati! Na Štefanovo, ko je bilo napovedano glavno zborovanje, prišel je le eden sam društvenik. Pogum se nam je za trenutek ohladil, pa upali smo še vedno, da postavimo društvo na noge. Po novem letu sklicali smo moževeljake iz trga in okolice, da se posvetujemo, kaj ukreniti. Začelo se je marljivo agitovanje in spodbujanje, in glej, pri prvem glavnem zborovanju, ki se je vršilo 4. svečana t. l., beležili smo čez 40 udov, ki so takoj položili vsak po srebrno krono udnina.

Pri tem zborovanju podaval je g. Miakar iz Hošnice o današnjih težnjah kmečkega stanu, ter kako jih odstraniti. Po ednocournem govoru g. Miakarja razložil se je navzočim še edenkrt pomen bralnega društva, potem pa je sledilo vpisovanje udov. Nato se je izvolil odbor sestojč iz sledečih gospodov: Martin Žekar, predsednik; Ivan Kandolin, podpredsednik; Josip Majhen, blagajnik; Josip Koklj, tajnik in pevovodja; povrh še nekaj odbornikov.

Sklenilo se je, da se v teku leta naprosijo potovalni učitelji, da se uredi bralna soba, društvena knjižnica itd. Treba pa je še spodbujanje nadaljevati ter ljudstvu raztolmačiti, da je bralno društvo v prvi vrsti za pouk. Kdor pa hoče poučen biti, treba mu je marljivo uporabljati vse pripomočke, ki mu jih ponuja bralno društvo. Prepričan sem se, da je bilo lani nekaj udov (med njimi celo odborniki), ki ob koncu leta v resnici niso vedeli, ali še društvo obstoji ali ne. Da v takih razmerah društvo nima pravega pomena, je samoumevno. Imamo pa sedaj najlepšo priliko, da stare grehe popravimo. Poprijeti se nam je plodonosnega delovanja za napredek. Kdor ne napreduje, ta nazaduje, česar se pa varujmo!

Iz Haloz. Da se haložanskemu kmetu zelo slabo godi, je žalostna resnica. So-li to bedo povzročile različne trsne bolezni, ali je pa te revščine deloma kriv tudi sam kmet? Sliši se, da zdaj plačuje dolgove iz dobrih časov. Naj bo tako ali tako, skrajni čas je, da država stori potrebne korake. Brezobrestno posojilo, katerega del se le dobi, ko je že nekaj vinograda rigolal in z amerikanakim trsom zasadil, ne velja nič. S tem posojilom si samo zamaže svojo zemeljsko knjigo. Izdatne pomoči, kakršno uživajo ogrski državljani, je potreba. Prečastiti gospod Žičkar se sicer trudi izprostiti za revne Haložane tako potrebne pomoči v gmotnem oziru, a preveliko upanje ne smemo imeti; kajti za pastenko „Sp. Štajar“ nima srca niti država, niti deželna vlada.

Da je to istina, so pokazali tudi pri uvrstitvi šol iz III. v II. plač. razred. Ptujski okraj šteje 26 šol, a uvrstili so mesto 11 samo tri šole v II. plač. razred. Marsikateri šoli sovražni čitatelj bode rekel: „To je za nas davkoplačevalce prav dobro“. In vendar ni tako. V ptujskem okraju delujočemu učitelstvu je vis. dež. šolski svet vzel in isti denar porabil za nemške šole. Besede „Proč od Gradca“ se slišijo dostikrat, a taki posamezni klici bodo bore malo pomagali. V slogi je moč. Združimo se vsi stanov in dajmo salvo za salvo takšnih klicav na sovražne nam oblasti, in „malovredni narod“ ne bode vedno „pofel“ — blago. Dolžnosti imamo edno tretjino, pravic pa skoro nič.

Nedavno je izdalo o. kr. okr. glavarstvo v Ptuj ukaz, da imajo krčmarji strogo gledati na snago ter ne smejo točiti tako imenovani „hanzi“-pivo. To je posnemanja vreden korak. Žaleti bi pa tudi bilo, da bi okr. zdravnik vsaj v letu edenkrat nenadoma nadzoroval glede snage itd. ne samo šole, ampak tudi vse krčmarje, mesarje in trgovca svojega okraja. Prišel bi v zaduhle, nikdar prezračene sobe, katerih tla celo leto ne umijejo. Če pogledaš steklene posode, zgubiš takoj še tako žejo. Kakšne pa so mes-

nice? Človeku se gnusi, če notri stopi. Na mizi in kladi najdeš še lanske odpadke, v katerih je vse živo. Ubogi kmet, za te je že dobro! Hvala Bogu, da nimajo vsi krčmarji itd. tako lene in brezbržne gospodinje!

Tudi Haložani nameravajo osnovati konzumno društvo s posojilnico n. pr. v Leskovcu in pri Sv. Trojici. Bog daj srečo! Pa besede bo treba spremeniti v dejanja, kar pa ne bo tako lahko, ker manjka premožnih podjetnikov nesebičnejev. Nemogoče pa to velevažno društvo ni. Za ptujske trgovce, ki s slovenskimi žulji zasluži denar ljubijo, a Slovenca pa zaničujejo, bi bila ta vpeljava strašanski udarec. Mestni svet, ali bi potem tudi udrihali po slovenskem ljudstvu, ako bi se prišlo v vaše krasne ulice in bi tamkaj povzročilo kako nesnago? Ubogi kmečki človek, česa boš še doživel?

Okr. cesta, ki drži iz Pinja v Krapino, je edna najživahnijih v okr. glavarstvu. Od jutranje zore do poznega večera ropočejo po tej cesti različni tovorni in drugi vozovi. Okrajni odbor in občina, zahtevajta, da uvrstijo imenovano cesto v I. razred. O občinskih cestah niti ne govorim. Kaj vabljiva je ona krasna cesta, ki drži k Sv. Trojici in je samo 1 km dolga.

Razne stvari.

(Avstrijske visoke šole.) Avstrija šteje danes osem vseučilišč, sedem tehničnih višjih in eno visoko šolo za poljedelstvo. Glasom uradnega izkaza pobajalo je koncem minulega leta vseučilišča skupaj 16.775 tehniških 4489 in poljedelsko šolo 292 slušateljev. Poleg teh sta še dve bogoslovski fakulteti v Solno gradu in Olomucu z 258 in c. kr. evangelijska fakulteta na Dunaju s 24 slušatelji. — Posamezna vseučilišča štejejo in sicer na Dunaju 6111 rednih, 446 izvenrednih slušateljev 76 slušateljic, v Pragi (češko) 3102, v Lvovu 1996 in 6 slušateljic, v Gradcu 1591, v Krakovu 1293 in 41 slušateljic, Pragi (nemško) 1281, Inomostu 1022 in 34 izvenrednih slušateljev in 3 slušateljice, Černovicah 379. — Po strokah jih pripada 8326 rednih in 924 izvenrednih pravnikom, 2729 rednih, 456 izvenred medicincem, 2125 rednih, 1044 izvenred modroslovcem, 1018 red, 153 izvenred bogoslovcem. Na Dunaju je pravnikov 3337, v Pragi (češko) 1839, Lvovu 1302; medicincev je na Dunaju 1384. — Na vseh tehnikah je 4489 slušateljev, 592 več od lani. Posamezne tehniške štejejo: na Dunaju 1310, v Pragi (češko) 1185, Lvovu 630, Pragi (nemško) 404, Gradcu 368, Brnu (češko) 53.

(Vseučilišče na Nemškem) je 21, ki štejejo skupno 33465 slušateljev, za 868 več kakor lani ob istem času.

(Nevarne knjige) V nekem uradu ruske vlade v Peterburgu so zaporedoma zboleli uradniki. Dolej docela zdravi možje so začeli kašljati in pokazali so se pri njih vsi znaki širčice, tuberkuloze. Vsi so se okužili z uradnimi knjigami, na katerih je kar množica bacilov. Preiskava je dognala, da je imel neki jetičen uradnik navado preobračati liste tako, da je vsakega posebej olinil. S tem je inficiral tudi svoje tovariše.

(Ponesrečen iskalec zaklada.) V razvalinah Eppstein pri Judenburgu, v katerih je po ljudskih govoricah skrit velik zaklad, je preživel dalj časa neki 35 letni rudar. Iskal je skritega zaklada ter stanoval pri tem v neki zemeljski dupli. Našel revež seveda ni nič, pač pa so mu odmrznili obe nogi, ki mu jih bodo morali zdravniki amputirati. Iskal je zaklada v zlatu, a je izgubil največji zaklad: zdravi nogi.

(Realec z revolverjem.) V Spljetu je neki realec IV. letnika, ki je dobil v pravosti slab red, napadel z revolverjem v konferenčni sobi profesorja Nardellija ter ga zadel v lice. Profesor Cindro, ki je bil slučajno tudi prisoten, je zgrabil dečka ter mu po hudem boju izvil revolver iz roke.

(Dva roparska morilca obglavljeni.) V Lyonu so t. m. obglavili dva lanta, Nongierja in Gaumeta, ker sta umorila in oropala neko staro ženo. Gaumet je dejal par dni pred svojo smrtjo ječarju, ki ga je vprašal, kako mu gre: „Dobro, toda zdi se mi, da mi glava ne stoji več trdno“. Nongier pa si je preganjal čas v ječi s tem, da je sestavljal besednjake s termini tatiške govorice. Ko so ga peljali na morišče, je dejal: „Vesel sem, da morem umreti“. Gaumet pa je rekel: „Svoje telo zapuščam vedi. Tako sem vsaj za nekaj dober“. Njegovo telo so res prenesli v anatomske laboratorij, Nongierja pa so pokopali.

(Zažene, ki slabo slišijo.) Institut dr. Nicholsona, zdravnika ušesnih bolezni v Gunnersburyju, London, W., izdeluje umetne ušesne troblje. Neka bogata dama, ki je valed take

troblje izgubila šumenje v glavi in danes dobro sliši, je poslala imenovanemu institutu 25.000 frankov, da dobé revne osebe, ki slabo slišijo, take ušesne troblje brezplačno. Naslov instituta je: „The Institut „Longcott“, Gunnersbury, London, W. England.

Prva seja državnega zbora.

Dunaj, 22. februarja. Ministerski predsednik Körber naznani premembo v ministertvu ter razvije svoj program. Posebno naglašja, da sedanja vlada ni strankarska. O spravnih konferencah in o češkem vprašanju sploh obljubi predložiti zbornici posebne načrte. H koncu svojega političnega govora je obljubil strogo varovati ravnopravnost. Obširen je bil gospodarski program, katerega je na to razvil. Povedal je, da se zgradi druga železniška zveza s Trstom in sicer čez Turo. Nadalje je naštel več novih zakonskih načrtov. Tako glede prisilnega zavarovanja poslopij ter obveznega zavarovanja zasebnih uradnikov za slučaj starosti in onemoglosti; zakon o pospeševanju industrije, delniški zakon itd. Končno je prosil delovati vsestransko na to, da se narodnostni boji vsaj ne raztegnejo na kulturne in gospodarske interese. Jaworski predlaga, naj se v edni prihodnjih sej otvori o vladni izjavi debata, kateri predlog je bil proti volji Nemcev sprejet. Pri razpravi o rekrutnem zakonu je socialni demokrat Schrammel hudo prijel vojni vpravo ter militarizem sploh, posebno z ozirom na ostre obsodbe čeških rezervistov. Poslanec dr. Verkauf je utemeljeval predlog glede premogarskega štrajka. Nemški nacionalci so podali predlog naj se obtoži Wittekovo ministerstvo. Druga železniška zveza s Trstom je proračunjena na 182 milijonov kron, a za vse nameravane nove železniške zgradbe zahteva vlada 344 milijonov kron kredita. Glede novega deželnega šolskega nadzornika za Štajarsko so bili poslanci Hochenburger, Hoffmann-Wellenhof in Koller pri naučnem ministru Hartlu, kateri jih je zagotovil, da sploh ne misli niti slovenskega niti nemškega nadzornika imenovati. Gosposka zbornica je dobila danes šest novih članov, in sicer: dr. Plener, grof Latour, grof Byland-Rheidt, Bilinski, dr. A. Menger in bivši predsednik praške trgovske zbornice Šebon.

Koledar.

Petek (23.) Marjeta Korti, spona; Romana. — Sobota (24.) Matija, apostol; Modest, škof. — Nedelja (25.) 3. predpepelnica. Valburga, opatinja. — Ponedeljek (26.) Aleksander; Porfirij; Nestor. — Torek (27.) (Pust) Leander, škof. — Sreda (28.) (Peplnica) Ožbolt. — Četrtek (29.) Albin, škof; Hadrijan, mučenec. — Mladj 1. ob 12. uri 31 minut. pop.

Bratje Sokoli!

Pozivamo Vas, da se vdeležite društvene maskarade v nedeljo 25. t. m. kolikor mogoče polnoštevilno v društveni obleki.

Za odbor telovadnega društva „Celjski Sokol“.
Franjo Jošt t. č. tajnik. Dr. Ivan Dečko t. č. starosta.

(83) 1

Vabilo.

Posojilnica v Križevcih

ima svoj

I. redni občni zbor

dne 4. marca t. l. popoldne točno ob 3. uri
v šolskem poslopju.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva. 2. Poročilo nadzorstva. 3. Odobitev letnega računa. 4. Volitev nadzorstva za l. 1900. 5. Slučajnosti.

Načelstvo.

Vabilo

na

redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice

pri Sv. Ilju v Slov. goricah

reg. zadruga z neomejeno zavezo

kateri se boje vršiti

v ponedeljek dne 26. svečana 1900 ob polu 9. uri dopoldne
v posojilnični pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrdilo letnega računa 1899.
3. Volitev ednega odbornika.
4. Volitev ednega računskega pregledovalca.
5. Slučajno ti.

Sv. Ilj v Slov. goricah, dne 20. februarja 1900.

(87) 1

Načelstvo.

(84) 1

Naznanilo.

Ivan Brezovnik, učenec v Grifih pri gospej T. Širci se je pridno obnašal in bodi vsem priporočen.

Stavbeni prostor

v najlepšem ležečem kraju v Celju, se po ugodni ceni odda takoj. (66) 3-3
Več se izve pri upravitelstvu „Domovine“.

Trgovina

Dragotina Hribarja v Celji

sprejema v naročevanje različne pečate iz kavčuka in mesinga, nadalje vignete za pisma in steklenice, po najnižjih cenah.

(82) 1

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem bitko vest, da je naš iskreno ljubljeni soprog, oziroma oče, tast in stric, gospod

KAROL VREČER

veleposestnik in mesar v Vojniku

danes ob 12. uri opoldne, previden s sv. zakramenti za umirajoče, v 79. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega nam rajnega bo v četrtek, 22. t. m., ob 4. uri popoldne na pokopališču v Vojniku.

Sv. maša zadušnica se bo brala dne 23. t. m. ob 8. uri v župni cerkvi v Vojniku. Nepozabnega pokojnega pripročamo v blag spomin in molitev.

Vojnik, dne 20. svečana 1900.

Apolonija Vrečer roj. Storman, soproga. — Dr. K. Vrečer, c. kr. štabni zdravnik; Konrad Vrečer, c. kr. voj. intendant; Tom. Jos. Vrečer, mesar, sinovi. — Marija Koscher roj. Vrečer, Alojzija Vrečer, Antonija Jagodič roj. Vrečer, Roza Brezovnik roj. Vrečer, Katarina Švab roj. Vrečer, hčere. — Leopoldina Vrečer, Marija Vrečer, Lucija Vrečer, Ivana Vrečer, sestre. — L. Koscher, Karol Jagodič, Anton Brezovnik, Karol Švab, zetje.

Bilanca

«Hranilnega in posojilnega društva (posojilnice) v Ptuj», registrovane zadruge z neomejeno zavezo
za XVI. upravno leto 1899

Aktiva:		K	h	Pasiva:		K	h
1. Hiša vl. šte. 346 Ptuj.	K 93.149 10	94 889	90	1. Stanje glavnih deležev.	K 3.800—		
2. Inventar te hiše.	1 740 80			2. Stanje opravičnih deležev.	97.158 60	100.958	60
3. Hiša vl. šte. 52 Ptuj.	K 12.614 58	12 916	28	3. Hranilne vloge s kapitalizovanimi obrestmi vred.		1.531.332	63
4. Inventar te hiše.	301 70			4. Neizplačane obresti glavnih deležev.		259	10
5. Inventar v pisarnici.		154	—	5. Za leto 1900 predplačane obresti.		13 380	06
6. Posojila zadružnikom.		1 530 637	96	6. Splošni rezervni fond.	K 30.665 70		
7. Zaostale obresti od posojil.		13 299	98	7. Spec. rezervni fond za slučajne zgube.	164.692 22	195.357	92
8. Naloženi denar pri drugih zavodih.	K 154.473 10	159 362	45	8. Penzijski fond za uradnike.		9.388	96
9. Nevzdignene obresti od tega.	4.889 35			9. Predplačana najemnina.		53	32
10. Naloženi denar v poštni hranilnici.	K 9 112 08	9 184	62	10. Čisti dobiček.		12.144	46
11. Nevzdignene obresti od tega.	72 54						
12. Vrednost tiskovin.		62	70				
13. Predplačani davek.		232	38				
14. Gotovina dne 31. decembra 1899.		42 134	78				
		1 862 875	05			1 862.875	05

(79) 1

Denarni promet znašal je v letu 1899 K 2.972.523 50.

Hranilne vloge obrestujejo se po 4½%, ter se obresti polletno kapitalizujejo. Posojila se dajo na osebni kredit na 6%; na hipotekarni kredit (proti vknjižbi) 5½%, in ako je dana pupilarna varnost na 5%, obresti. Rentnino plačuje posojilnica sama.

Na Ptuj, dne 31. decembra 1899.

Ravnateljstvo.

Hranilnica in posojilnica v Šmarju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo
ima svoj

občni zbor

v četrtek dne 1. marca 1900 ob polu 2. uri pop.
v lastni hiši.

Dnevni red:

1. Potrditev letnega računa.
2. Razdelitev čistega dobička.
3. Dovolitev nagrade za knjigovodstvo.
4. Dopolnilna volitev v načelnstvo in nadzorstvo.
5. Nasveti.

Ako ni občni zbor sklepčen ob polu 2. uri, se isti vrši ob 2. uri v zvečer s 40. l. zadrughih pravil.

(88) 2—1.

Načelnstvo.

Prodajalnica

v Savinski dolini * * * * *

se odda takoj

pod ugodnimi pogoji z blagom vred. Letnega prometa 10.000 do 12.000 glid.
Več pove upravnštvo „Domovine“.

Proda se

prej Kisingerjevo posestvo v Drobinskem občini Sv. Štefan, skupaj ali na kose. Hiša s staro gostilno leži tik okrajne ceste in je prostor zelo ugoden tudi za trgovino.

Cena in drugi pogoji se zvedo pri Jožetu Salobir, posestniku na Dežnem, pošta Jurkloster ali pa v pisarni dr. Josipa Vrečko, odvetnika v Celju.

Strokovno urejena trgovina semen

Alojzija Korsike

umetnega in trg. vrtnarja

v Ljubljani

Selenburgove ulice št. 5.

Priporoča svoje bogato zalogo vsako vrstnih travnih, zelenadnih in o etičnih semen kakor tudi predalnice čiste detelje in drugih krmskih semen. Nadalje izdeluje sveže in s hve vence in šopke za vsakotere slavnosti, sploh vsa vrtnarska stroka spadajoča dela.

Cenik na zahtevanje brezplačno.

(75) 3—3

Orvarska prodajalnica

bode od dne 1. marca t. l. naprej

v Rotovski ulici šte. 4 v Raueh-ovi hiši

Z veleposilovanjem

(86) 1

A. Laurič.

Trgovina z mešanim blagom

(80) 3—1 in s poljskimi pridelki

dobro vpečana, se odda radi družinskih razmer pod ugodnimi pogoji v najem. Trgovina se nahaja v ptujskem okraju in ima tako ugodno lego, da bi dala podjetnemu trgovcu mnogo zaslužka.

Več se izve pri upravnštvu tega lista.

Orglarska in mežnarska služba

oddati je s 1. marcem t. l. v Dramljah. Orgavec ima prosto stanovanje, vinsko, pšenično in zmesno bero. Ozira se le na samske prosilce.

(67) 4—4

Cerkveno predstojništvo.

Jordka Jos. Lorber in dr. v Žaleu

pri Celju išče pridnega in dobrega

(76) 2—2

kovača za strojno delo.

SIMON KUKEC-eva pivovarna

(60) 6—3

priporoča svojo

zalogo piva v Ptuj

Kaniža-predmestje št. 30

kjer se bode prodajalo priznano izborno pivo pivovarne

v Laškem trgu in sicer

v sodčkih in steklenicah.

Prva kranjska tovarna testenin

(851) 24—18

Žnideršič & Valenčič

v Ilirski Bistrici

priporoča svoje izborne testenine, kot makarone, fideline, vrvice in različne vloge za juho velesposlovanemu občinstvu.

Prvi sijajni uspeh najinih izdelkov je ta, da se ni v našem okraju v treh letih toliko testenin zavžilo, kot najinih v teku enega meseca, kar jih izdelujeva.

Spoštovana gospodinja!

Sežite po tej jedi, katero pri nas s slastjo še oni zavživajo, kateri dosedaj o testeninah niti ališati niso hoteli.

Najine testenine se dobé v vseh boljših prodajalnicah jestvin; zanesljivo najine pa so le one, ki se prodajajo v zavojih po ½ kg z najino firmo.

Trgovcem pošiljava cenik zastonj in franko.

Južno-štajerska hranilnica v Celju

v „Narodnem domu“

za katero jamčijo okraji: Sevnica, Gornji grad, Šoštanj, Vransko in Šmarje pri Jelšah za popolno varnost vlog in za njihovo po pravih določeno obrestovanje do neomejene visokosti, obrestuje hranilne vloge po 4% in pripisuje obresti poluletno h kapitalu, ter plačuje rentni davek hranilnica sama in ga ne odteguje vlagateljem, tako, da dobé isti popolnoma nad 4% obresti letno.

Izposojuje na zemljiško varnost po 5%.

*Hranilnica posluje s strankami
vsak torek in petek dopoldne.*

Priporoča se ta zavod staršem, varuhom in kuratorjem, da tam vlagajo
denarje svojih varovancev in oskrbovancev in taisto zahtevajo pri
varstvenih sodiščih.